

dzirdēt intelektuālus argumentus vai reliģisku pārliecību, ka Jēzus fiziskais ķermenis patiešām varēja “augšāmcelties”. Tas ir bijis daudz vienkāršāk nekā vaicāt, vai *mēs* patiešām varam mainīties vai augšāmcelties. Un tomēr mums bija nepieciešams iesaistīties izaugsme un sākt uztvert savas istās patības meklējumus nopietni.

Daudzi Mūžīgās tradīcijas¹ pārstāvji atšķirīgos formulējumos ir pauduši, ka arī tad, ja “nepareizais cilvēks” izmanto pareizos līdzekļus, tie var darboties nepareizi. Tomēr, kad “pareizais cilvēks” izmanto nepareizus līdzekļus, viņš vai viņa zinās, ko un kā mainīt, lai novērstu kļūdu un visu vērstu uz labu. Es jebkurā brīdī izvēlētos šo, otro, iespēju. Ir jāizlabo “patība”. Pretējā gadījumā pat šķietami laba un tikumīga rīcība būs ierobežota, iekšēji nabadzīga un kaitnieciska. Savukārt istā patība var pat rīkoties nepareizi, bet tā vienmēr ved uz labu. Jūs to zināt no savas pieredzes. Mums ir jāzina, kurš rikojas un kurš vēro. Vai tā ir jūsu patība? Vai tā ir Dieva būtība? Vai tas ir tikai kāds hameleons? Šis jautājums ir jebkura nobrieduša garīguma pamatjautājums.

Mums ir jāievēro vēl kaut kas. Marka evaņģēlijā teikts, ka Jēzus ir parādījis arī “*citā izskatā*” (Mk 16:12). Vai problēma varētu būt radikālā transformācija, kuru sevi ietver Augšāmcelšanās? Vai tādēļ tik daudzi nespēja pazīt Jēzu? Es domāju, ka tā tas ir un šis ir pirmais lielais pavediens mūsu meklējumos pēc istās patības.

Mēs īsti nespējam pieņemt dažādu lietu augšāmcelšanos, kaut arī katru gadu iestājas pavasaris, mūsu ķermeņos notiek dziedinoši procesi un vērojamas desmitiem tūkstošu atjaunošanās izpausmes katrā notikumā

un ikvienā dzīvē. Man ar skumjām ir jāatzīst, ka visu lietu gals pārņem mūsu iztēli un fascinē mūs, iedvesot bailes un negativismu; mums ir jādomā, kā saskatīt bezgalīgo, pozitīvo un labo. Kaut kāda iemesla dēļ tas vienmēr ir diezgan grūti. Mēs gadsimtiem ilgi esam filozofijā mēģinājuši atrisināt “ļauņuma problēmu”, un tomēr ticu, ka daudz apbrīnojamāks un saistošāks ir jautājums par “labā problēmu”. Kā lai mēs uzskaitām šīs pasaules milzīgo labestību un žēlastību? Šī jautājuma izpēte dotu daudz labākus rezultātus.

Augšāmcelšanās, kuru salīdzināšu ar mūsu istās patības atklāšanu, zināmā mērā rada risku un apdraudējumu tai pasaulei, kuru esam izveidojuši. Pēc tam kad mūsu istā patība ir “augšāmcelta”, mēs vairs neiederas daudzās grupās, pat daudzās reliģiskās kopienās, kuras bieži ir pārņemtas ar neīsto patību, jo tās neko citu nepazīst.

Vienalga, vai cilvēki atzīst to vai ne, mēs visi mīlam *status quo* un pagātņi un esam kļuvuši atkarīgi no tiem, pat ja abi mūs nogalina. Augšāmcelšanās mums piedāvā nākotni, es pat uzdrošinos teikt – pastāvīgu nākotni. Šī nākotne ir nezināma, un tādēļ mēs no tās baidāmies. Cilvēkiem ir vieglāk savu enerģiju atvēlēt nāvei, sāpēm un problēmām nekā priekam. Ar mani ir tieši tā. Kāda bēdīga iemesla dēļ *mēs nespējam pieķerties priekam, bet nelokāmi saglabājam upura lomu.*

Īstā patība un augšāmcelšanās vienmēr ir apdraudējums. Kristus ķermeņa Augšāmcelšanās nenozīmē vecā atdzīvināšanu, bet gan absolūti jaunā atrasisānu. Augšāmcelšanās nav cilvēka atgriešanās ķermenī, bet

gan drīzāk process, kurā *universālais cilvēks ved mūs pretī universālai nākotnei un šajā procesā izmanto pagātņi, to transformējot* (Ef 4:15–16). Ievērojiet, ka visu četru evaņģēliju stāstos par Augšāmcelšanos ir brīnišķīgas ainas, kurās lasām par skriešanu, steigu, satraukumu, prieku, kopīgu ēšanu, liela loma nozvejošanu un lēkāšanu kailiem un brīviem ūdenī. Šī ir uz nākotni vērsta brīvība, jo pagātne ir aizgājusi un pilnībā piedota.

Atklāšana no jauna un apskaidrošana, ko saucu par isto patību, liek stipru pamatu visām reliģijām un ir to skaidrs pamatmērķis. Jūs nevarat uzcelt nopietnu, garīgu ēku, ja vispirms sevī neesat atradis kaut ko stabilu un pamatīgu, uz kā to celt. Tas ir princips “līdzīgs pievelk līdzīgu”. Dievs jūsos jau pazīst, mīl un kalpo Dievam, kas ir it visā. Vienīgais, ko varat darīt, ir sākt aktīvi šai procesā piedalīties. Šo pavērsienu es sauktu par *apziņu* un ticu, ka augšāmceltais Kristus ir pilnīgas apziņas simbols. Kristus cilvēciskajā prātā katra radības daļa atzīst, ka ir 1) dievišķi radīta, 2) Dieva milēta, 3) sista krustā un, visbeidzot, 4) atdzimusi. Kristus mūs ved sev līdzī un iedrošina, līdz ar to veido šo apziņas ceļojumu un nosprauž tā virzienu². Šī ir mana pamattēze par to, kā Jēzus “mūs glābj”.

Mistiskā tradīcija, uz kuru balstišos, – Mūžīgā tradīcija vēsta, ka katram cilvēkam ir spēja un arī vēlme atzīt dievišķo realitāti. Un *mēs meklējam, to, kas mēs esam*. Tieši tāpēc Jēzus saka, ka to *atradīsim* (sk. Mt 7:7–8). Mūžīgā tradīcija nepārprotami pauž ieskatu, ka sākumā jūs nevarat redzēt, ko meklējat, jo tas, ko meklējat, ir tas, kas meklē. Dievs nekad nav kāds objekts, kuru mēs

varētu atrast vai iegūt kā citus objektus. Dievs ir *tas*, kurš mīt jūsu visdziļākajā subjektivitātē jeb jūsu “patībā”. Mēs parasti to saucam par dvēseli. Reliģija to sauc par “dievišķo klātbūtni”.

Es ticu, ka Kristus ir arhetipālā īstā patība, kas tiek piedāvāta vēsturei. Viņā matērija un gars visbeidzot ir viens veselums, dievišķais un cilvēciskais ietverts vienā apvalkā. “Tur nav ne jūda, ne grieķa, tur nav ne verga, ne brīvā, tur nav ne vīrieša, ne sievietes.” (Gal 3:28) Kristus iet mums pa priekšu, vezdams mūs arvien uz kādu jaunu teritoriju, uz “Galileju”, kas bija aizmirsta Romas impērijas un jūdu reliģijas nomale.

“Patiešām arī tu esi viens no viņiem, jo tava valoda nodod tevi,” cilvēki saka apustulim Pēterim (Mt 26:73). “No Galilejas nenāk neviens pravietis,” apgalvo augstie priesteri (Jņ 7:52). Tomēr “tur jūs viņu redzēsīt, kā viņš jums sacījis” (Mk 16:7). Varbūt īstā patība un Kristus mistērija (tas nav tas pats, kas organizētā kristietība) visā pilnībā vienmēr dzīvos jebkuras impērijas sastingušajos nostūros un arī jebkuras reliģijas visdziļākajās dzīlēs.

Daži var domāt, ka aroganti izsakos par “personisko dievišķumu”. Šie cilvēki dedzīgi noraidis manas iepriekš izteiktās domas par augšāmcelšanos kā herēzi, aroganci un panteismu. Tomēr evaņģēlijs ir kaut kas daudz smalkāks. Jēzus dzīve un viņa augšāmceltais ķermenis vēsta, ka mūsu pašu dievišķās DNS atklāšana ir vienīgā un visaugstākā cilvēku jēga. Īstā būtība nav ne Dievs, ne cilvēks. *Īstā patība ir gan Dievs, gan cilvēks vienlaikus, un abi ir vispilnīgākā dāvana.*

īstā patība un neīstā patība. Daudzi uzskata, ka šie termini ir noderīgi, runājot par šīm tēmām. Ir labi un vajadzīgi ieiet savā īstajā patībā, bet problēmas rodas tad, ja pārāk ilgi esat ierāvies savā neīstajā patībā (vai – vēl sliktāk – nekad to neatstājat). Gan īsto, gan neīsto patību jūs izjutisiet kā pats sevi, savu "patību", tādēļ ir skaidrs, kā rodas šis sajukums. Īsto patību mēs varam saukt par patieso "centrēšanos", bet neīstā ir plašāk pazīstamā "ego centrēšanās", kas, izrādās, ir šīs problēmas pamatā.

Tādēļ Jēzus un lielākā daļa citu lielo garīgo skolotāju ļoti skaidri pauž, ka ir patība, kas ir jāatrod, un patība, kura ir jāatstāj vai no kuras pat ir "jāatsakās" (Mk 8:35; Mt 10:39, 16:25; Lk 9:24; Jņ 12:26). Budisms šajā ziņā nepieļauj nekādus kompromisus un šīs pamatvēsts mīkstinājumus, tādēļ tik daudzus uzrunā tā absolūtais godīgums.

Mūžīgā tradīcija diezgan nopietni pauž, ka pastāv šīs divas patības, lai gan pat dažādas grupas runā atšķirīgi. Svarīgi ir tas, kā mēs izšķiram īsto un neīsto patību. Tie, kas noliedz, ka Kosmosam ir kāds svēts aizsākums ("Dievs"), nespēj nosaukt vārdā to, kas ir "īsts", un ir spiesti meklēt autoritatīvas atbildes psiholoģijā, filozofijā un kultūras normās. Tik tālu, cik viņi iet, tie to izdara ļoti labi. Tie no mums, kas saka, ka tic Dievam, bieži vien noliedz, ka "tiekam saukti Dieva bērni un tādi arī esam" (1Jņ 3:1), un veido mākslīgus šķēršļus, kuri jāpārvar. Un, godīgi atzīstot, tos pilnībā pārvarēt var tikai daži. Tātad mana morālā patība, kura vienmēr mainās, kļūst par mērauklu, un tā mēs atkal esam zaudējuši Absolūto mērauklu. Šķiet, ka *neīstā patība daudz*

labprātāk gūtu tikai nedaudzas “uzvaras” nekā ļautu uzvarēt Dievam it visā. Tāds ir mans skumjais secinājums pēc tam, kad visu dzīvi esmu strādājis daudzās Baznīcās dažādos kontinentos, un to var izteikt tekstā, kuru bieži lielākā daļa mācītāju un tulkotāju ir nogalinājuši: “Jo daudz ir aicināto, bet maz izredzēto.” (Mt 22:14) ²

Runāsim par divām patībām no vairākiem aspektiem. Mēs šajā grāmatā, kā nosaka Sokrata dialoga metode, vienkārši arvien “pastaigāsimies”. Dvēseles meklējumi mūsdienās ir kļuvuši nedaudz skaidrāki tādēļ, ka esam atraduši vārdus, kas ir saprotami modernajam psiholoģiskajam prātam. Neīsto patību varam saukt par mūsu mazo patību jeb *ego*, bet savu īsto patību – par savu dvēseli. Kad kļūs skaidrāks, kāda ir īstā patība, un lielākajai daļai no jums tā būs, būsiet pamatojuši savu garīgumu, veicot tā pirmo un galveno uzdevumu, un smēlušī padomu no vislabākā iespējamā avota. Man patik cilvēkiem sacīt: “Jūs esat sev ietaupījuši desmit tūkstošus dolāru, jo neesat tos izdevuši par nevajadzīgām terapijām.” Kā to saprast? Kad atradīsiet savu īsto patību, būsiet atradis *absolūtu atskaites punktu, kurš vienlaikus ir gan pilnībā jūsos, gan absolūti pārāks par to, kas jūs esat.* Šī atziņa sniedz dvēselei varenu un uzticamu patiesības pamatu. Sv. Katrīna no Dženovas, skrienot pa pilsētas ielām, sauca: “Mans dziļākais es ir Dievs!” Arī Vēstules kolosiešiem vārdi gan jūdiem, gan pagāniem vēsta: “Šis noslēpums ir Kristus jūsos – dievišķās godības cerība.” (Kol 1:27)

Veselīgu īstās patības iekšējo autoritāti var līdzsvarot ar objektīvāku Svēto Rakstu un nobriedušas

tradīcijas ārējo autoritāti. Citiem vārdiem sakot, jūsu pieredze nav tikai jūsu pieredze. Tas ir tas, kas jums saka, ka neesat traks. Tas, ka Dievs ir gan pilnīgi pār mani, gan manī vienā un tajā pašā laikā, veido brīnišķīgu līdzsvaru, kuru, pēc manām domām, lielākā daļa reliģiju sasniedz tikai retumis. Dievišķie likumi ir rakstīti gan uz akmens plāksnēm (2Moz 31:18), gan cilvēku sirdīs (5Moz 29:12–14). Dieva iepriekšējā derība ar cilvēkiem ir pārveidota jaunā derībā (Jer 31:31–34). Šo patiesību jau saprata un un saskaņā ar to dzīvoja jūdu svētie. Jēzus pilnībā reprezentē šo ideālo jūdu līdzsvaru. Atcerieties, ka Jēzus nebija "kristietis"!

Cilvēki, kas atrod vienotu veselumu, ir iekšēji līdzsvaroti, un viņu izaugsme ir sekmīga. Pretstats viņiem ir parasti konformisti vai nemiernieki, kuri vienkārši pievienojas kādiem viedokļiem, un tam nekāda gudrība nav nepieciešama. Padomāsim par nabaga Galileo Galileju, kurš Baznīcas spiediena rezultātā noliedza to, ka Zeme kustas ap Sauli, bet īsi pirms savas nāves izsauca: "Un tomēr viņa griežas!" Viņš zināja, kā izdzīvot totalitārā sistēmā, un tomēr pašreiz vēl arvien tiek uzskatīts par modernās zinātnes tēvu. Zinātnieki un mūsdienu garīdznieki viņu ir rehabilitējuši. Tu vienlaikus esi gan Kristus ķermenis, gan daļa no šī ķermeņa. Tu esi gan pasaules centrs, gan tās nomale. Sv. Bonaventūra izteicies: "Pašreiz centrs ir visur un perifērijas nav nekur."

Personiskā pieredze par izredzētību ļauj jums šo pašu pieredzi nodot tālāk citiem. Par to runā gan

pravietis Jesaja, gan apustulis Pāvils (Jes 2:1–5 un 56:1–7; Rm 11:16). *Ārēja garīga ticība* grib teikt: “Tikai šeit” vai “Tikai tur”, bet *autentiska iekšēja atziņa* tiecas paust: “Vienmēr un visur.” Mēs sākam kā elitāristi un beidzam kā egalitāristi. Kenam Vilberam ir taisnība, kad viņš saka, ka tas tā ir vienmēr. To, ko saņemam par brīvu, mēs arī par brīvu atdodam (Mt 10:8). Ārējās autoritātes mums ir teikušas, ka mēs patiešām esam īpaši (tas ir vienīgais veids, kā uzsākt šo ceļu), savukārt nobriedusi iekšēja autoritāte ļauj redzēt, ka ikviens ir īpašs un unikāls, lai gan parasti ir jānonāk līdz dzīves otrās puses briedumam, lai to saskatītu. Jauni trakuļi domā, ka viņi ir paši galvenie.³

Es apsolu, ka savas istās patības atklāšanu izjutīsiet tā, it kā no muguras būtu novelts tūkstoš mārciņu smags slogs. Jums vairs nevajadzēs celt, aizsargāt vai veicināt kāda idealizēta sevis tēla veidošanu. Dzīve istajā patībā vienkārši ir daudz laimīgāka, lai gan mēs tajā nekad nedzīvojam visas divdesmit četras stundas dienā. Tomēr tā ir vieta, kur vienmēr atgriezties. Jūs beidzot esat atradis alternatīvu savai neīstajai patībai. Jūs, tāpat kā Jēkabs, atmostaties no miega un pievienojaties mistiķiem, kuri dzīvojuši visos laikmetos. Jēkabs to pasaka ar vārdiem “Tiešām Kungs ir šajā vietā, bet es nezināju!” (1Moz 28:16) Viņš svētī akmeni, pie kā tas noticis, un nosauc to vietu par *Bēteļi* jeb Dieva namu un debesu vārtiem (1Moz 28:18–19)⁴. Jēkabs šo dievišķo klātbūtni nes visur, kur vien viņš iet. Tas, kas sākumā bija tikai vienā vietā, tagad ir it visur. Debesu vārti pirmām kārtām ir viena konkrēta vieta. Labāk, ja tā ir tevi